

GÖKYÜZÜ İŞİLDİYOR
ÇEHOV'A ÖVGÜTHE SKY SPARKLES
IN PRAISE OF CHEKHOV

"Barışa kavuşacağız.
Melekleri duyacağız,
gökyüzünün pırlantalarla ışıldadığını göreceğiz."

"We shall find peace.
We shall hear angels,
we shall see the sky sparkling with diamonds."

Anton Chekhov

Dünyanın en büyük oyun ve öykü yazarlarından olan Anton Çehov (29 Ocak 1860 – 15 Temmuz 1904), en önemli yapıtlarını 1894'ten 1904'teki ölümüne dek yazdı – bu sinemanın da ilk on yılıydı. Çehov hiç sinema senaryosu yazmadı, ama yazsaydı nasıl olacağını hayal etmek oldukça zevkli; ilişkilerdeki ufak değişimleri, duyguları, anıları ve hareketleri saptamadaki becerisi ve yapıtlarını sahnelemenin getirdiği zorluklar ve gerekler göz önünde bulundurulduğunda, sinemanın kaynaklarından Çehov sanatına mükemmel bir uyum sağlayacağı düşünülebilir. Pera Film'in Seagull Films işbirliğiyle, ağırlıklı olarak Sovyet ve Rus yönetmenlerin merceğinden, Çehov'un tanınmış yapıtlarının film uyarlamalarından oluşan *Gökyüzü Işıldıyor: Çehov'a Övgü* adlı programı sunuyor. 19. yüzyıl edebiyatının kilit sözcüklerinden biri "gerçekçilik" fikriydi sıradan, her gün karşılaşılan insanların zaferleri ve trajedilerine odaklanmaya çalışılıyordu. Çehov sahne yapıtlarında gerçekçilik fikrini uygulama konusunda çok kararlıydı, oyunlarında bunu daha iyi gerçekleştirebilmek için de sıkı bir yakınlığı olan Konstantin Stanislavski yönetimindeki Moskova Sanat Tiyatrosu, daha sonra ABD'de "metot oyunculuğu" olarak tanınacak yeni bir oyunculuk yaklaşımı geliştirdi. Programda Rusya'nın en iyi çağdaş yönetmenlerinden Karen Shakhnazarov'un *Altın Kış*'u yer alıyor; bir Çehov öyküsünün kışkırtıcı bir şekilde yeniden ele alındığı film, 2009 yılında Akademi Ödülleri'nde Rusya'nın En İyi Yabancı Film dalındaki resmi adayı olmuştu. Programdaki diğer filmleri arasında Andrei Konchalovskiy'nin müthiş *Vanya Dayı* versiyonu, kardeşi Nikita Mikalkov'un az bilinen bir Çehov oyunu olan *Platonov*'dan yola çıkan *Otomatik Piyano için Bitmemiş Parça* adlı nefis filmi sayılabilir. *Tatiana Repina*'nın serbest bir uyarlaması olan *Çehov'un Motifleri*, Kira Muratova'nın en yenilikçi çalışmalarından biri. Nuri Bilge Ceylan'ın Çehov hikayelerinden esinlendiği *Kış Uykusu* ile Louis Malle'in son filmi 42. *Sokakta Vanya* da eşlik ediyor. *Gökyüzü Işıldıyor* edebiyat tarihinin en ünlü isimlerinden biri olan ve günümüzde önemini hala koruyan Anton Çehov'un yapıtları arasında bir yolculuğa çıkıyor.

Anton Chekhov (29 January 1860 – 15 July 1904), one of the greatest playwrights wrote his major works from 1894 until his death in 1904 - during cinema's first decade. He never wrote for the screen, though it is tempting to imagine what they may have looked like; his skill at charting subtle changes in relationships, emotions, memories and actions as well as the challenge and requirements of performing his works, such resources may have been a perfect fit for Chekhov's artistry. Pera Film in collaboration with Seagull Films is presenting *The Sky Sparkles: In Praise of Chekhov*, a program of films surveying Chekhov's accomplished works, through the lens of predominantly Soviet and Russian filmmakers. One of the watchwords of 19th century literature was the idea of "realism," an attempt to focus on the triumphs and tragedies of unremarkable, rather everyday people. Chekhov was very dedicated to promoting an idea of realism in his theatrical work, and to better serve his plays the Moscow Art Theater under Konstantin Stanislavsky, with whom his work was closely associated, developed a new approach to acting that later became known in the United States as "method acting." The program includes one of Russia's finest contemporary filmmakers Karen Shakhnazarov's provocative update of a Chekhov story, *Ward No. 6* which was Russia's official Academy Award nominee for Best Foreign Language film in 2009. Other highlights in the program are Andrei Konchalovskiy's magnificent version of *Uncle Vanya* as well as his brother Nikita Mikalkov's brilliant *An Unfinished Piece for the Player Piano* based partly on Chekhov's lesser-known play *Platonov*. *Chekhov's Motifs*, a free adaptation of *Tatiana Repina*, proves to be one of Kira Muratova's most innovative works. Nuri Bilge Ceylan's *Winter Sleep* inspired by Chekhov's stories and also Louis Malle's last film *Vanya on 42nd Street* accompanies the program. *The Sky Sparkles* journeys through the work of one of the most celebrated figures in the history of literature, Anton Chekhov whose craft today remains of great relevance.

KÖPEKLI KADIN
THE LADY
WITH THE DOG

Yönetmen / Director: Iosif Kheifits
Oyuncular / Cast: Iya Savvina, Aleksey Batalov, Nina Alisova
Sovyetler Birliği / Soviet Union, 1960, 89'
siyah-beyaz / black & white
Rusça; Türkçe altyazıyla / Russian with Turkish subtitles

Çehov'un en sevilen, en hüzünlü öykülerinden birini işleyen bu tatil aşkı filminde Moskova bankerlerinden Dmitri Gurov, 1900'lerin başında Yalta'da, genç ve güzel bir kadın olan Anna'yı köpeğini dolaştırırken görüyor. Ortaya çıkıyor ki ikisinin de evlilikleri sorunlu, ama hassas bir kontrol altında tuttukları dünyalarını alt üst edebilecek bir maceraya atılmak konusunda ikisi de isteksiz. Yaz tatili sona erince ikisi de evlerine dönüyor, ama sonra Dmitri'nin karşısına, Anna'nın yaşadığı şehre gitme fırsatı çıkıyor. Yaşadıkları şey geçici bir heves miydi, yoksa dolu dolu bir yaşam sürmek için bir fırsat mı? Khefitz hem zengin bir dönem portresi, hem de ertelenmiş tutkuya dair parlak bir inceleme ortaya koyuyor, bahtsız çiftini karmaşık ve canlı karakterler haline getirmekle kalmıyor, söz konusu dönemi temsil etmelerini de sağlıyor.

Based on one of Chekhov's loveliest, most wistful stories, this tale of a holiday affair begins as Moscow banker Dmitry Gurov (the wonderful Alexei Batalov) spies a beautiful young woman, Anna, (Iya Savvina), walking her dog in early 1900s Yalta. Each it turns out is caught in a problematic marriage, yet each is reluctant to embark on an adventure that could turn their carefully controlled worlds upside down. After their summer holidays, both return home, but then a chance appears for Dmitry to make a trip to Anna's home town. Was what they experienced a passing fancy-or a chance for more fulfilled lives? Khefitz creates a rich period portrait as well as a brilliant study of passion deferred, making his star-crossed couple complex, vital characters as well as representatives of their particular era.

VANYA DAYI
UNCLE VANYA

Yönetmen / Director: Andrey Konchalovskiy
Oyuncular / Cast: Irina Anisimova-Wulf, Sergey Bondarchuk, Irina Kupchenko
Sovyetler Birliği / Soviet Union, 1971, 104', siyah-beyaz, renkli / black & white, color
Rusça; Türkçe altyazıyla / Russian with Turkish subtitles

İnce bir yalan ve kandırmaca zarı sayesinde bir arada duran bir ailenin çöküşünü anlatan bu Çehov başyapıtı, Andrei Konchalovskiy'nin parlak uyarlamasıyla çarpıcı bir biçimde hayat buluyor. Emekli bir profesör, yanında yeni ve kendisinden çok genç karısıyla, artık ölmüş olan ilk karısından miras kalan malikaneye dönüyor. Malikane hala, tüm kişisel arzularını ve hayallerini bastırmayı öğrenmiş eski kayınbiraderi Vanya tarafından yönetiliyor. Solmaya yüz tutmuş bu klanın dünyasını tanımlayan hassas denge, profesörün yeni karısının gelmesiyle kesin olarak bozuluyor, bir kere bozulunca da bu dengeyi yeniden kurmak mümkün olmuyor. Konchalovskiy, sonu yaklaşan bir dünyayı ustalıkla yansıtır - kalkan boya ve evin hafif döküntü halini, karakterlerin geleceğini kendi hareketlerinden bile daha vezir bir biçimde ifade ediyor.

Chekhov's masterwork about the breakdown of a family held together by a tissue of lies and self-deception is brought to stunning life in Andrei Konchalovskiy's brilliant adaptation. A retired professor returns with his new, much younger wife in tow to the estate that he inherited from his now-deceased first wife. The estate is still managed by his former brother-in-law, Vanya, a man who has learned to suppress all his personal desires and dreams. The delicate balance that defines the world of this fading clan is decidedly upset by the arrival of the professor's new wife, and once broken that balance will prove impossible to restore. Konchalovskiy effectively captures the mood of a world coming to an end, the peeling paint and slightly ramshackle condition of the house signals the future of the characters even more succinctly than their actions.

OTOMATİK PİYANO İÇİN
BITMEMİŞ PARÇA
AN UNFINISHED PIECE
FOR THE PLAYER PIANO

Yönetmen / Director: Nikita Mikalkov
Oyuncular / Cast: Aleksandr Kalyagin, Elena Solovey, Evgeniya Glushenko
Sovyetler Birliği / Soviet Union, 1977, 103', renkli / color
Rusça; Türkçe altyazıyla / Russian with Turkish subtitles

Anton Çehov'un komik trajedilerinden biri hissini yaratan (filmin senaryosu Çehov'un yapıtlarından ve bitmemiş oyunu *Platonov*'dan esinlenerek yazılmış) *Otomatik Piyano için Bitmemiş Parça*, kişisel hayal kırıklığının, duygusal vazgeçmişliğin ve pişmanlığın iddiasız, zarif, tutkulu bir anlatımı. 20. yüzyılın başlarında aile ve dostlar, generalin karısı Anna Petrovna'nın kır malikanesinde bir araya geliyor. Anna'nın üvey oğlunun yeni karısı Sofia, dul kadının hayranlarından birinin kayınbiraderi Mişa'yı (Alexander Kalyagin) hatırlıyor: Bundan birkaç yıl önce idealist bir aşkı paylaşmışlarken, adamın sönük bir eşe ve öğretmen olarak çalışmaya razı olmasına inanamıyor. Salon oyunları ve kadın haklarıyla, köylülerin neler yapabildiğiyle ilgili boş konuşmalar arasında Sofia ve Mişa'nın aşkı yeniden harlanıyor. Adetleri hiçe sayıp ailelerini terk edecek ve yitik hayallerinin peşinden gidecekler mi?

Evoking the tenor of an Anton Chekhov comic tragedy (from whose works, including the unfinished play *Platonov*, the original screenplay for the film was inspired), *An Unfinished Piece for the Player Piano* is an understated, elegant, and compassionate articulation of personal disappointment, emotional resignation, and regret. Early in the 20th century, family and friends gather at the country estate of a general's widow, Anna Petrovna. Sofia, the new wife of Anna's step-son, recognizes Misha (Alexander Kalyagin), the brother-in-law of one of the widow's admirers: a few years earlier, they had been idealistic lovers and now she can't believe he has settled for a dim wife and a job as a teacher. Amidst parlor games and idle talk of women's rights and peasants' capabilities, Sofia and Misha rekindle their love. Will they flaunt convention, abandon families, and run away to pursue lost dreams?

AV KAZASI A HUNTING ACCIDENT

Yönetmen / Director: Emil Loteanu
Oyuncular / Cast: Galina Belyaeva, Oleg Yankovsky, Kirill Lavrov
Sovyetler Birliği / Soviet Union, 1978, 105', renkli / color
Rusça; Türkçe altyazıyla / Russian with Turkish subtitles

Çehov'un romanından yapılmış bu çok popüler uyarılama derin bir atmosfere çok güzel çekimlere sahip; roman 19. yüzyılda Rusya'nın taşrasında geçiyor ve bir suç ve tutku hikayesi anlatıyor. Güzel ama yoksul genç Olga, ona zenginlik ve aşk sunan yaşlı prens Urbenin'le evlenmek zorunda kalıyor. Ancak Olga kalbini kocasının daha genç bir arkadaşı olan dedektif Sergey Kamışev'e kaptırıyor. Para ve aşk arasında bocalayan Olga, önce Sergey'e yönelse de yaşlı kocasına dönüyor. Sovyet döneminin en büyük prodüksiyonlarından biri olan *Av Kazası*, Rus aristokrasisinin en dekadan ihtişamını tutku, saplantı ve kıskançlık üzerinden sergiliyor. Çehov'un başlığında anılan narin hayvan Seregi'yi oynayan ve Tarkovski'nin yıldızlarından olan merhum Oleg Yankovski'nin göz alıcı performansını izlemek büyük bir zevk. Evgeni Doga'nın müziği de filmin unutulmaz atmosferine katkıda bulunuyor.

Deeply atmospheric and beautifully shot, Emil Lotyanu's very popular adaptation of this Chekhov novel takes place in the 19th century countryside in Russia and tells a story of crime and passion. Beautiful but poor young Olga is forced to marry an elderly prince Urbenin whose wealth and passionate love she enjoys. But Olga's heart is stolen by detective Sergey Kamışev, a younger friend of her husband. Torn between love and money, Olga promises her heart to Sergey but than bounces back to the older husband. A top Soviet-era production, *A Hunting Accident* depicts Russian aristocracy in its most decadent glamour through passion, obsession and jealousy. A stellar performance of Seregy, the tender beast of the Chekhov's title, by the late Tarkovsky star Oleg Yankovsky is a joy to behold. Music by Evgeniy Doga adds to the film's unforgettable atmosphere.

42. SOKAKTA VANYA VANYA ON 42ND STREET

Yönetmen / Director: Louis Malle
Oyuncular / Cast: Wallace Shawn, Phoebe Brand, George Gaynes, Julianne Moore
ABD / USA, 1994, 119', renkli / color
İngilizce; Türkçe altyazıyla / English with Turkish subtitles

Tiyatro rejisörü Andre Gregory, 1980'lerin sonunda bir grup arkadaşını bir araya getirip David Mamet'in yeni *Vanya Dayı* çevirisini prova etmeye başladı, aklında bunu sahnelemekten çok, Çehov'un oyununun hassas yapısını ve güzelliğini incelemek vardı. Gregory'nin arkadaşlarından Louis Malle, bu projeye ilgilendi

ve iki hafta boyunca Gregory'nin oyuncularını *Vanya Dayı*'yi New York'taki Times Meydanı'nın yakınlarında yıkık dökük bir tiyatrodaki seyircisiz oynarken filme aldı. Bu performanslarda oyuncuların kendi aralarındaki konuşmaları -ellerinde karton kahve bardakları, üzerlerinde gündelik kıyafetler- yavaş yavaş Çehov'un klasik yapıtının mükemmel bir biçimde sahnelenmesine doğru evrilirken, tiyatroyla gerçek yaşam arasındaki çizgi de giderek bulanıklaşıyor; *Vanya*'yı Wallace Shawn, Yelena'yı Julianne Moore, Sonya'yı Brooke Smith, Dr. Astrov'uysa Larry Pine oynuyor. İnsanların hayatlarını ne yaptıklarını sorguladığı bir oyunun harika bir uyarlaması olan bu film, üzücü bir ironi sonucu Louis Malle'in son çalışması oldu; 1995 yılında kanserden öldü.

In the late 1980s, noted theatrical director Andre Gregory assembled a group of friends and actors and began rehearsing a new translation of Anton Chekhov's *Uncle Vanya* by David Mamet, not with any specific performance in mind but as a way of exploring the beauty and precise construction of Chekhov's play. Louis Malle, a friend of Gregory's, became interested in the project and spent two weeks filming Gregory's actors as they performed *Uncle Vanya* without an audience in a run-down theater near New York's Times Square. In these performances, the line between theater and real life is blurred as conversations between actors -- juggling take-out cups of coffee and wearing street clothes -- slowly grow into a superb performance of Chekhov's classic, with Wallace Shawn as Vanya, Julianne Moore as Yelena, Brooke Smith as Sonya, and Larry Pine as Dr. Astrov. With a certain sad irony, this marvelously realized adaptation of a play about people wondering what they've done with their lives proved to be Louis Malle's final film; he died of cancer in 1995.

ÇEHOV'UN MOTİFLERİ CHEKHOV'S MOTIFS

Yönetmen / Director: Kira Muratova
Oyuncular / Cast: Sergey Bekhterev, Nina Ruslanova, Natalya Buzko
Rusya, Ukrayna / Russia, Ukraine, 2002, 120', siyah-beyaz / black & white
Rusça; Türkçe altyazıyla / Russian with Turkish subtitles

Çehov'un Motifleri, yazarın iki yapıtından, *Tatiana Repina* adlı oyundan ve *Zor İnsanlar* adlı öyküden yola çıkıyor; bu büyüleyici diptiğin iki parçasının ortak noktası karakterler, yüzeysel olarak bakıldığında başka bir ortaklıkları pek yok. Filmin başında genç bir adam, borç almak için küçük köyüne dönüyor, bu istek onu babasıyla sert bir şekilde karşı karşıya getiriyor. Yıllardır acı çeken annenin (ve eş) elinden yalnızca izlemek geliyor. Kira Muratova bu kuşaklar arası çatışmanın duygusal sancısını güçlü bir biçimde yakalıyor, çok sayıda meseleyi ve önyargıyı ortaya çıkarıyor. Oğul evden kaçtıktan sonra, köyün Ortodoks kilisesindeki nikah törenine giriyor. Damat şişman bir opera şarkıcısı, gelin ve ailesiyse Rusya'nın yeni zenginlerinin grotesk birer örneği. Burada asıl olay belki de alaycılık değil, Muratova'nın bütün töreni çok özenli bir şekilde yansıtmayı, izleyiciye bu karakterleri yargılayacak rahat bir mesafe tanınaması ve bizi filmin dünyasının içine sokması.

Based on two works by Chekhov, the play *Tatiana Repina* and the short story *Difficult People*, *Chekhov's Motifs* is a fascinating diptych, two parts that share characters but on the surface little else. The film begins as a young man returns to his small village to borrow money, a request that sets off a bitter confrontation between him and his father. The long-suffering wife (and mother) can do little but look on. Kira Muratova powerfully captures the emotional rawness of this generational confrontation, exposing a wide array of issues and prejudices. After the son runs out of the house, he walks into a wedding service taking place in the local Orthodox Church. The groom is an overweight opera singer, and the bride and her family are grotesque examples of Russia's nouveaux riches. Yet the point here is less satire perhaps than Muratova's meticulous rendition of the entire ceremony, refusing the spectator a comfortable distance from which to judge these characters by bringing us into the world of the film itself.

ALTINCI KOĞUŞ WARD #6

Yönetmen / Director: Aleksandr Gornovskiy, Karen Shaknazarov
Oyuncular / Cast: Vladimir Ilin, Aleksey Vertkov, Aleksandr Pankratov-Chyornyoy
Rusya / Russia, 2009, 83', renkli / color
Rusça; Türkçe altyazıyla / Russian with Turkish subtitles

Çehov'un aynı adlı öyküsünün cesur ve modern bir yorumu olan "Altıncı Koğuş", gerçek bir olaya dayanıyor: Bir akıl hastanesinin koğuş yöneticisi, sonunda aynı koğuşun hastası oluyor. Dr. Andrey Ragin'in yavaş yavaş ilerleyen yabancılaşması, Çehov tarafından insanlığın, bilimin vaatleriyle ilgili hayal kırıklığının bir metaforu olarak kullanılmıştı; Karen Şaknazarov'un versiyonundaysa (senaryosunu Alexander Boraadyanski'yle birlikte yazdı) bu hayal kırıklığı, ülkenin geleceğine duyulan inancın giderek tükenmesi olarak okunabilir. Canlı ve belgesel benzer bir tarzda, gerçek bir akıl hastanesinde çekilen film, rekor sürede (dört hafta) tamamlanmış ve Rusya'da hem gişede, hem de eleştirmenler nezdinde büyük başarı kazanmıştı.

A bold modern day interpretation of Chekhov's story, *Ward #6* is based on an actual incident, in which the director of a mental ward winds up becoming a patient on that very ward. The gradual estrangement of Dr. Andrey Ragin was used by Chekhov as a metaphor for a man's disappointment with the promises of science; in Karen Shaknazarov's version, (based on a screenplay he co-wrote with Alexander Boraadyanski) that disappointment might be read as an increasingly loss of faith in the nation's future. Shot in a real asylum in a vibrant, documentary like style, the film was made in record time (only four weeks) and has went on to be a major box office and critical hit in Russia.

KIŞ UYKUSU WINTER SLEEP

Yönetmen / Director: Nuri Bilge Ceylan
Oyuncular / Cast: Haluk Bilginer, Melisa Sözen, Demet Akbağ
Türkiye, Almanya, Fransa / Turkey, Germany, France, 2014, 196', renkli / color
Türkçe / In Turkish

Kış Uykusu filmi, eski bir tiyatro oyuncusu olan Aydın'ın, Anadolu bozkırlarının ortasında, adeta bir kış uykusuna yatmış gibi görünen ıssız bir mekanda, kendisiyle, hayalleriyle, sevdikleri ve taşrayla kurduğu ve düşe kalka sürdürmeye çalıştığı ilişkilerini konu alıyor. Karı-koca ve kardeşlik bağları da dahil her türlü insan ilişkisinin, çaresizlik, hayal kırıklığı, önyargılar ve çıkışsızlıkla mühürlenmiş olan o ağır kapısını aralıyor... Film iki Çehov öyküsünden esinleniyor: *Karım* ve *İyi İnsanlar*.

Aydın, a former actor, runs a small hotel in central Anatolia with his young wife Nihal with whom he has a stormy relationship and his sister Necla who is suffering from her recent divorce. In winter as the snow begins to fall, the hotel turns into a shelter but also an inescapable place that fuels their animosities... *Winter Sleep* was inspired from Chekhov's short stories *Excellent People* and *The Wife*.

29 Ocak / January -
27 Şubat / February 2016

GÖSTERİM PROGRAMI / SCREENING SCHEDULE

29 Ocak JANUARY
CUMA FRIDAY

19:00 Köpekli Kadın
The Lady with the Dog

30 Ocak JANUARY
CUMARTESİ SATURDAY

14:00 Vanya Dayı
Uncle Vanya

6 Şubat FEBRUARY
CUMARTESİ SATURDAY

14:00 Otomatik Piyan o için
Bitmemiş Parça
An Unfinished Piece
for the Player Piano

16:00 Altıncı Koğuş
Ward #6

7 Şubat FEBRUARY
PAZAR SUNDAY

14:00 Çehov'un Motifleri
Chekhov's Motifs

10 Şubat FEBRUARY
ÇARŞAMBA WEDNESDAY

19:00 A Hunting Accident
Av Kazası

12 Şubat FEBRUARY
CUMA FRIDAY

20:00 42. Sokakta Vanya
Vanya on 42nd Street

27 Şubat FEBRUARY
CUMARTESİ SATURDAY

14:00 Kış Uykusu
Winter Sleep

13 Şubat FEBRUARY
CUMARTESİ SATURDAY

14:00 A Hunting Accident
Av Kazası

16:00 Köpekli Kadın
The Lady with the Dog

14 Şubat FEBRUARY
PAZAR SUNDAY

15:00 Otomatik Piyan o için
Bitmemiş Parça
An Unfinished Piece
for the Player Piano

19 Şubat FEBRUARY
CUMA FRIDAY

20:00 Çehov'un Motifleri
Chekhov's Motifs

20 Şubat FEBRUARY
CUMARTESİ SATURDAY

17:00 Vanya Dayı
Uncle Vanya

19:00 42. Sokakta Vanya
Vanya on 42nd Street

26 Şubat FEBRUARY
CUMA FRIDAY

20:00 Altıncı Koğuş
Ward #6

twitter/PeraFilm

facebook.com/PeraFilm

#AntonÇehov

#AntonChekhov

SUNA VE İNAN
KIRAÇ VAKFI

seagull films

işbirliğiyle / in collaboration with

© BEYAZPERDE

desteğiyle / with the support of